

MINIMALNY ZAKRES OBOWIĄZUJĄCYCH NAZW ŁACIŃSKICH

ĆWICZENIE I

OSTEOLOGIA

kręgosłup – columna vertebralis
kość krzyżowa – os sacrum
kość łokciowa – ulna
kość miedniczna – os coxae
kość piszczelowa – tibia
kość promieniowa – radius
kość ramienna – humerus
kość strzałkowa – fibula
kość udowa – femur
kręgi lędźwiowe – vertebra lumbalis
kręgi piersiowe – vertebra thoracica
kręgi szyjne – vertebra cervicalis
łopatka – scapula
miednica – pelvis
mostek – sternum
nadgarstek – carpus
obojczyk – clavícula
palce – digiti
ręka – manus
stopa – pes
stępy – tarsus
śródstopie – metatarsus
śródręcze – metacarpus
trzon – corpus
żebro – costa

ĆWICZENIE II

OSTEOLOGIA I ARTHROLOGIA

czaszka – cranium
jama stawowa – cavum articulare
otwór nadoczodołowy - foramen isupraorbitale
otwór podoczodołowy - foramen infraorbitale
otwór bródkowy - foramen mentale
powierzchnie stawowe – facies articulares
staw – articulatio
staw biodrowy – articulatio coxae
staw kolanowy – articulatio genus
staw łokciowy – articulatio cubiti
staw obrotowy – articulatio trochoidea
staw promieniowo-nadgarstkowy – articulatio radiocarpalis

staw ramienny – articulatio humeri
staw szczytowo – obrotowy – articulatio atlantoaxialis
staw szczytowo – potyliczny – articulatio atlantooccipitalis
staw skokowo-goleniowy – articulatio talocruralis
rzepka – patella
torebka stawowa - capsula articularis
zatoki przynosowe – sinus paranasales

Nerwy czaszkowe /nervi craniales/ (12par) - miejsca wyjścia nerwów czaszkowych z czaszki

Nerwy węchowe (I) / nervi olfactorii /- blaszka sitowa kości sitowej
Nerw wzrokowy (II) /nervus opticus /- kanał wzrokowy
Nerw okoruchowy (III) / nervus oculomotorius /- szczelina oczodołowa górna
Nerw błotkowy (IV) / nervus trochlearis /- szczelina oczodołowa górna
Nerw trójdzielny (V) / nervus trigeminus /
V1 - nerw oczny - szczelina oczodołowa górna
V2 - nerw szczękowy - otwór okrągły
V3 - nerw żuchwowy - otwór owalny
Nerw odwodzący (VI) / nervus abducens /- szczelina oczodołowa górna
Nerw twarzowy /pośrednio-twarzowy/ (VII) / nervus facialis s. nervus intermediofacialis /
- otwór słuchowy wewnętrzny- gałęzie ruchowe
- kanał nerwu twarzowego – gałęzie czuciowe
- otwór rylcowo-sutkowy- gałęzie przywspółczulne
Nerw przedsionkowo-ślimakowy (VIII) / nervus vestibulo-cochlearis /- otwór słuchowy wewnętrzny
Nerw językowo-gardłowy (IX) / nervus glossopharyngeus /- otwór żyły szyjnej
Nerw błędny(X) / nervus vagus / - otwór żyły szyjnej
Nerw dodatkowy(XI) / nervus accessorius / - otwór żyły szyjnej
Nerw podjęzykowy(XII) / nervus hypoglossus/ - kanał nerwu podjęzykowego

ĆWICZENIA III

MIOLOGIA

mięsień – musculus
mięśnie międzyżebrowe zewnętrzne, wewnętrzne – musculi intercostales externi, interni
mięsień piersiowy większy – musculus pectoralis major
mięsień piersiowy mniejszy – musculus pectoralis minor
mięsień zębaty przedni – musculus serratus anterior
mięsień prosty brzucha - musculus rectus abdominis
mięsień skośny zewnętrzny brzucha – musculus obliquus externus abdominis
mięsień skośny wewnętrzny brzucha - musculus obliquus internus abdominis
mięsień czworoboczny – musculus trapezius
mięsień równoległoboczny większy, mniejszy – musculus rhomboideus major, minor
nerwy międzyżebrowe – nervi intercostales
przepona – diaphragma

ĆWICZENIE V

ANATOMIA SZYI I GŁOWY

gardło – pharynx

gardło – pharynx

grasica – thymus

gruczoł tarczowy – glandula thyroidea

gruczoły przytarczyczne – glandulae parathyroideae

jama nosowa – cavum nasi

jama ustna – cavitas oris

jadra - nuclei

język – lingua

krtań – larynx

migdałek podniebienny – tonsilla palatina

nerw - nerwus

splot szyjny – plexus cervicalis

sploty nerwowe - plexus nervosi

ślinianka przyuszna – glandula parotidea

tętnica szyjna wspólna lewa i prawa – arteria carotis communis sinistra et dextra

tętnica szyjna zewnętrzna i wewnętrzna – arteria carotis externa et interna

zęby – dentes

zwoje - ganglia/

ĆWICZENIA VI

ANATOMIA MÓZGOWIA I RDZENIA KRĘGOWEGO NARZĄDY ZMYŚLÓW

część przywspółczulna – pars parasympathica

część współczulna – pars sympathica

mózgowie – encephalon

nerw rdzeniowy – nervus spinali

ośrodek nerwowy - centrum nervosum

oko – oculus

opony – meninges

półkula mózgu – hemispherium cerebri

pień mózgu – truncus cerebri

płyn mózgowo-rdzeniowy – liquor cerebrospinalis

przestrzeń podpajęczynówkowa – spatium subarachnoideum

przysadka mózgowa – hypophysis cerebri

rdzeń kręgowy – medulla spinalis

szyszynka – corpus pineale

ucho zewnętrzne – auris externa

ucho środkowe – auris media

ucho wewnętrzne – auris interna

ĆWICZENIE VII

KOŃCZYNA GÓRNA

dół pachowy – fossa axillaris

kończyna górna – membrum superius

mięsień dwugłowy ramienia – musculus biceps brachii

mięsień prostownik palców – musculus extensor digitorum

mięsień trójgłowy ramienia – musculus triceps brachii

mięsień zginacz głęboki palców – musculus flexor digitorum profundus

mięsień zginacz powierzchowny palców – musculus flexor digitorum superficialis

pień ramiennie-głowowy – truncus brachiocephalicus

splot ramienny – plexus brachialis

tętnica łokciowa – arteria ulnaris

tętnica pachowa – arteria axillaris

tętnica podobojczykowa lewa i prawa – arteria subclavia sinistra et dextra

tętnica promieniowa – arteria radialis

tętnica ramienna – arteria brachialis

tętnica szyjna zewnętrzna i wewnętrzna – arteria carotis externa et interna

węzły chłonne pachowe – nodi lymphatici axillares

żyła odłokciowa – vena basilica

żyła odpromieniowa – vena cephalica

żyła pośrodkowa przedramienia – vena intermedia antebrachii

żyła ramiennie-głowowa prawa i lewa – vena brachiocephalica dextra et sinistra

ĆWICZENIE VIII

KOŃCZYNA DOLNA

dół podkolanowy – fossa poplitea

goleń - crus

kończyna dolna – membrum inferius

mięsień brzuchaty łydki – musculus gastrocnemius

mięsień czworogłowy uda – musculus quadriceps femoris

mięsień dwugłowy uda – musculus biceps femoris

mięsień krawiecki – musculus sartorius

mięsień obszerny przyśrodkowy, pośredni, boczny – musculus vastus medialis, intermedius, lateralis

mięsień piszczelowy przedni – musculus tibialis anterior

mięsień pośladkowy wielki – musculus gluteus maximus

mięsień pośladkowy średni – musculus gluteus medius

mięsień prosty uda – musculus rectus femoris

mięsień przywodziciel wielki – musculus adductor magnus

mięsień smukły – musculus gracilis

mięsień trójgłowy łydki – musculus triceps surae

nerw kulszowy – nervus ischiadicus

nerw udowy – nervus femoralis

nerw zasłonowy – nervus obturatorius

pośladki - nates

splot lędźwiowy – plexus lumbalis

splot krzyżowy – plexus sacralis

stopa – pes

stępn – tarsus

śródstopie – metatarsus

tętnica biodrowa zewnętrzna i wewnętrzna – arteria iliaca externa et interna
tętnica piszczelowa przednia i tylna – arteria tibialis anterior et posterior
tętnica podkolanowa – arteria poplitea
tętnica udowa – arteria femoralis
udo - femur

ĆWICZENIA X

ANATOMIA NARZĄDÓW KLATKI PIERSIOWEJ

aorta (tętnica główna) – aorta
aorta brzuszna – aorta abdominalis
aorta piersiowa – aorta thoracica
aorta wstępująca – aorta ascendens
jama opłucnej – cavitas pleuralis
klatka piersiowa – thorax
komora lewa – ventriculus sinister
komora prawa – ventriculus dexter
koniuszek serca – apex cordis
łuk aorty – arcus aortae
mięsień sercowy – myocardium
nerw przeponowy – nervus phrenicus
opłucna – pleura
osierdzie – pericardium
oskrzela - bronchi
oskrzele główne prawe i lewe – bronchus principalis dexter et sinister
pień płucny – truncus pulmonalis
pień ramiennie-główny – truncus brachiocephalicus
płuco – pulmo
przedsionek lewy – atrium sinistrum
przedsionek prawy – atrium dextrum
serce – cor
tchawica – trachea
tętnica płucna prawa i lewa – arteria pulmonalis dextra et sinistra
tętnica wieńcowa prawa i lewa – arteria coronaria dextra, sinistra
węzeł przedsionkowo-komorowy – nodus atrioventricularis cordis
węzeł zatokowo-przedsionkowy – nodus sinuatrialis cordis
zastawka aorty – valva aortae
zastawka dwudzielna – valva bicuspidalis lub mitralis
zastawka pnia płucnego – valva trunci pulmonalis
zastawka trójdzielna – valva tricuspidalis
zatoka wieńcowa – sinus coronarius
żyła główna dolna – vena cava inferior
żyła główna górna – vena cava superior
żyła płucna lewa górna i dolna – vena pulmonalis sinistra superior et inferior
żyła płucna prawa górna i dolna – vena pulmonalis dextra superior et inferior

ĆWICZENIE XI

ANATOMIA NARZĄDÓW JAMY BRZUSZNEJ I PRZESTRZENI ZAOTRZEWNOWEJ

aorta brzuszna – aorta abdominalis
dno – fundus
dwunastnica – duodenum
jama otrzewnej – cavitas peritonealis
jelito czcze – jejunum
jelito kręte – ileum
jelito ślepe – cecum
kosmki jelitowe – villi intestinales
odbytnica – rectum
odbyt – anus
odźwiernik – pylorus
okrężnica poprzeczna – colon transversum
okrężnica wstępująca – colon ascendens
okrężnica zstępująca – colon descendens
okrężnica esowata – colon sigmoideum
opuszka dwunastnicy – bulbus duodeni
otrzewna – peritoneum
pęcherzyk żółciowy – vesica fellea
pień trzewny – truncus celiacus
przełyk – esophagus
przepona – diaphragma
przewód trzustkowy – ductus pancreaticus
przewód żółciowy wspólny – ductus choledochus
sieć większa i mniejsza – omentum majus et minus
sok trzustkowy – succus pancreaticus
śledziona – lien
tętnica krezkowa górna i dolna – arteria mesenterica superior et inferior
trzustka – pancreas
wątroba – hepar
wpust – cardia
wyrstek robaczkowy – appendix vermiformis
zastawka odźwiernika – valvula pylori
zastawka krętniczo-kątnicza – valva ileocecalis
żołądek – gaster
żyła śledzionowa – vena lienalis
żyła wrotna – vena portae

ĆWICZENIE XII

ANATOMIA NARZĄDÓW JAMY MIEDNICZNEJ I PRZESTRZENI ZAOTRZEWNOWEJ

aorta brzuszna – aorta abdominalis
bańka nasieniowodu – ampulla ductus deferentis
cewka moczowa męska – urethra masculina
cewka moczowa żeńska – urethra feminina
gruczoł krokowy – prostata
gruczoł nadnerczowy – glandula suprarenalis
jajnik – ovarium
jajowód – tuba uterina

jądro – testis
kora nerki – cortex renis
macica – uterus
miedniczka nerkowa – pelvis renalis
moczowód – ureter
moszna - scrotum
najądrze – epididymis
nasieniowód – ductus deferens
nerka – ren
pęcherz moczowy – vesica urinaria
pochwa –vagina
rdzeń nerki – medulla renis
tętnica biodrowa wspólna prawa i lewa – arteria iliaca communis dextra et sinistra
tętnica jajnikowa i jądrowa – arteria ovarica et testicularis
tętnica nerkowa – arteria renalis
żyła główna dolna – vena cava inferior